

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 06121-14/2020/9

Datum: 22. 3. 2021

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, Stegne 7, Ljubljana (v nadaljevanju: agencija), na podlagi prvega odstavka 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06-UPB1, z vsemi nadaljnimi spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZMed) v postopku inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem zakonskih obveznosti iz 99. člena ZMed, izdaja zavezancu TV 3 d.o.o, Šmarska cesta 5, Koper - Capodistria, ki ga zastopa zakoniti zastopnik Dragan Đorđević, po uradni dolžnosti naslednjo

ODLOČBO

1. Zavezancu TV 3 d.o.o, Šmarska cesta 5, 6000 Koper - Capodistria, se odreja, da v roku 30 dni od vročitve te odločbe:
 - v televizijskem programu TV 3 preneha s predvajanjem televizijskega oglasa o življenjskem zavarovanju za primer smrti »Zavarovalnica Triglav, novorojenček, družina v porodnišnici«, v katerem nastopa novinar ... in
 - v okviru organizacije izvede izobraževanje za zaposlene, odgovorne za področje oglaševanja, ki se nanaša na delo novinarjev, kot jih določajo določbe veljavnega Zakona o medijih in Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah ter agenciji posreduje dokazilo o izvedenem izobraževanju.
2. Zavezanec iz prve točke izreka te odločbe mora najkasneje do izteka roka iz prve točke te odločbe obvestiti agencijo o odpravljenih nepravilnostih in sprejetih ukrepih v zvezi z izpolnitvijo obveznosti iz prve točke te odločbe.
3. Posebni stroški postopka niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija, ki je na podlagi prvega odstavka 109. člena ZMed pristojna za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad izvrševanjem določb ZMed, je po uradni dolžnosti zoper zavezanca TV 3 d.o.o, Šmarska cesta 5, 6000 Koper - Capodistria (v nadaljevanju: zavezanec), začela postopek inšpekcijskega nadzora

v zvezi z domnevno kršitvijo 99. člena ZMed, ki določa, da novinarji in voditelji televizijskih poročil ne smejo nastopati v oglaševanju.

Prvi odstavek 21. člena ZMed določa, da je novinar po tem zakonu oseba, ki se ukvarja z zbiranjem, obdelavo, oblikovanjem ali razvrščanjem informacij za objavo prek medijev in je zaposlena pri izdajatelju, ali pa samostojno kot poklic opravlja novinarsko dejavnost (samostojni novinar).

V skladu z 11. točko 3. člena Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/11 in 84/15, v nadaljevanju: ZAvMS) kot predpisa, ki se uporablja za televizijsko oglaševanje na podlagi določbe drugega odstavka 50. člena ZAvMS, ki določa, da se z dnem uveljavitve tega zakona za ponudnike oziroma za avdiovizualne medijske storitve prenehajo uporabljati med drugim določbe 46. člena ZMed v zvezi z oglasi, pomeni televizijsko oglaševanje vsako obliko sporočila, ki ga fizična ali pravna oseba predvaja v zameno za plačilo ali drugo podobno nadomestilo ali z namenom samooglaševanja in ki zadeva trgovino, poslovno dejavnost, obrt ali stroko ter želi v zameno za plačilo spodbuditi preskrbo z blagom in storitvami, vključno z nepremičninami, pravicami in obveznostmi. Oblike televizijskega oglaševanja so oglasi, informativno oglaševanje, samooglasila, plačana video obvestila in druge oblike televizijskega oglaševanja, ki jih v svojem splošnem aktu opredeli agencija.

Na podlagi prvega odstavka 50. člena ZMed je izdajatelj odgovoren za skladnost oglasa z določbami tega zakona.

Agencija je kot pristojni organ v postopku inšpekcijskega nadzora dne 2. 3. 2020 naredila analizo lastnih posnetkov televizijskih programov Planet TV na dan 22. 3. 2019 v trajanju od 18:43:54 do 18:46:34 ure in TV 3 na dan 26. 2. 2019 v trajanju od 10:55:50 do 10:56:30 ure, in ugotovila, da novinar ..., nastopa v informativni programski vsebini (poročilih) pod nazivom »Danes« izdajatelja Planet TV d.o.o., Stegne 19, Ljubljana (v nadaljevanju: Planet TV d.o.o.), in v televizijskem oglasu »Zavarovalnica Triglav, novorojenček, družina v porodnišnici« (v nadaljevanju: televizijski oglas). Navedeni oglas je bil dne 26. 2. 2019 v televizijskem programu TV 3 objavljen v posebnem oglaševalskem bloku med 10:52:32 in 10:57:21 uro, ki je bil optično in zvočno jasno ločen od drugih programskih vsebin. Zadevni televizijski oglas povzame dogajanje v družini novinarja ... od rojstva hčere Tie v ljubljanski porodnišnici pred desetimi leti do danes, ko ta v domači kuhinji skupaj z mamo Ines sodeluje pri kuhanju. Celoten televizijski oglas komentira novinar ..., ki se tudi fizično večkrat pojavlja v oglasnem sporočilu. Ob 10:56:21 uri dne 26. 2. 2019 se izpiše njegovo ime in priimek. V oglasu sta imenovani njegova hčerka Tia in žena Ines. Pri tem pa nista navedena njuna priimka. V oglasu poleg navedenih nastopata še ženski in moški lik, pri katerih pa ni navedenih osebnih imen, vendar skupaj delujejo kot družina. Na koncu televizijskega oglasa gledalec izve za oglaševalca oziroma naročnika oglasa Zavarovalnico Triglav in njen produkt Življenjskega zavarovanja za primer smrti. Iz posnetka televizijskega oglasa tudi ni razvidna oznaka brezplačne objave v smislu 12. točke

3. člena ZAvMS. Po ugotovitvah agencije se je navedeni televizijski oglas »Zavarovalnica Triglav, novorojenček, družina v porodnišnici« predvajal v času od 26. 2. 2019 do 29. 12. 2019. V tem času je novinar ... poslovno sodeloval z navedenim izdajateljem Planet TV d.o.o. iz Ljubljane. Agencija je kot navedeno iz lastnih posnetkov televizijskega programa Planet TV ugotovila, da ... opravlja delo novinarja v informativni programski vsebini »Danes« izdajatelja Planet TV d.o.o. Dne 22. 3. 2019 je v zadevni programski vsebini pripravil športni prispevek v zvezi s Svetovnim pokalom v Planici 2019 v trajanju 18:43:54 do 18:46:34 ure. Novinar ... se v prispevku pogovarja z vodjem tekmovanja o dosežkih naših reprezentantov, možnosti osvojitve medalj v ekipnem delu tekmovanja in jutrišnjih vremenskih razmerah na letalnici. Agencija je na podlagi vpogleda v poslovni register Slovenije, objavljen na AJPES, ugotovila, da ima novinar ... od 1. 10. 2013 odprto Televizijsko novinarstvo, ... s.p., in sicer je kot njegova glavna dejavnost navedena umetniško ustvarjanje, v okvir katere se uvršča dejavnost samostojnih novinarjev.

Agencija je zaradi ugotovitve vseh dejstev in okoliščin zavezanca z dopisom št. 06121-14/2020/2 seznanila z vsemi zgoraj ugotovljenimi dejstvi in okoliščinami ter predložila posnetke v zvezi z domnevno storjeno kršitvijo zakonskega določila 99. člena ZMed. Navedeni dopis je bil zavezancu osebno vročen dne 23. 6. 2020. Zavezanec je bil pozvan k podaji pisne izjave v zvezi s predmetom nadzora, ki je po ugotovitvah agencije ni podal niti v postavljenem 15-dnevem roku niti do izdaje te odločbe.

Agencija mora ves čas postopka po uradni dolžnosti skladno z 44. členom ZUP skrbeti, da so v postopku udeleženi vsi, na katerih pravice ali pravne koristi bi lahko vplivala odločba. Agencija je na podlagi tega družbi Zavarovalnica Triglav, d.d., Miklošičeva cesta 19, Ljubljana (v nadaljevanju: stranski udeleženec) posredovala vabilo št. 06121-14/2020/3 skladno z 142. členom ZUP in poziv k izjasnitvi št. 06121-14/2020/5 skladno z 9., 138. in 146. členom ZUP v okviru predmetnega inšpekcijskega postopka kot stranskemu udeležencu, saj je bil naročnik navedenega televizijskega oglasa. Stranski udeleženec se je vabilu odzval in posredoval svojo pisno izjavo, ki se vodi pod št. 06121-14/2020/7. V pisni izjavi je stranski udeleženec navedel, da ni vedel oziroma mogel vedeti, da ... opravlja dejavnost televizijskega novinarstva, zato s svojim ravnanjem ni niti naklepno niti iz malomarnosti kršil predpisa. V sklopu pogodbe, sklenjene z družbo ... d.o.o. iz Ljubljane (v nadaljevanju: ...), je ... opravljal trženjsko komunikacijske aktivnosti. Televizijski oglas je bil naročen na podlagi aneksa k tej pogodbi, s katerim se je ... zavezal, da bo izvedel oglaševalsko kampanjo, katere del je bil sporen televizijski oglas. Ideja je bila, da se v oglasih najprej prikaže resnični video posnetek družine izpred več let in se nato še dodatno posname posnetek te družine v času snemanja oglasa v letu 2018. Televizijski oglas je bil zasnovan, da prikazuje družine v preteklosti in danes. Zavezanec je potrdil zgodbo in naloga ... je bila najti tri družine, ki bodo zadostile tem pogojem. Dejanski izbor igralcev je opravilo podjetje ... d.o.o. iz Domžal na podlagi pogodbe s ... Na izbor se je prijavila družina ..., ki je bila nato tudi izbrana, ker je bila edina, ki se je strinjala z uporabo njihovega

posnetka o rojstvu otroka v porodnišnici v televizijskem oglasu. Stranski udeleženec je v zvezi s tem poudaril, da niti sami kot naročniki oglasa niti podizvajalci niso iskali igralcev ali konkretnih oseb, ampak družine z dokumentarnimi posnetki, ki so jih bili pripravljene objaviti. Nihče od udeleženih ni angažiral ... kot posameznika, prav tako se je ta prijavil kot del družine... .. ni nastopal kot novinar, niti sam ni nikoli navedel, da se s to dejavnostjo ukvarja, zato nihče ni vedel za njegov poklic. ... pa je bil seznanjen, da nastopa v oglaševalske namene, vendar se je s sodelovanjem v oglasu brez pridržkov strinjal. Pojasnil je še, da od nikogar izmed udeleženih ni dobil obvestila, da za kogarkoli od nastopajočih obstajajo razlogi, d

a v oglasu ne bi smeli nastopati, ob pregledu oglasov pa niso opazili nobene medijsko izpostavljene osebe. Nihče od udeleženih v postopku kreiranja in odobritve oglasa ni v ... prepoznal novinarja, niti on sam s tem kogarkoli seznanil.

Agencija je zavezanca seznanila s pisno izjavo stranskega udeleženca (dokumenti št. 06121-14/2020/8), zato se bo do nje tudi v nadaljevanju opredelila.

Agencija je na podlagi vseh izvedenih dokazov ugotovila, da zavezanec ne zanika ugotovitev agencije, da je v televizijskem oglasu nastopal ..., ki opravljal delo novinarja v skladu prvim odstavkom 21. člena ZMed. Prav tako zavezanec ni nasprotoval ugotovitvam agencije, da je novinar v času predvajanja televizijskega oglasa poslovno sodeloval z izdajateljem televizijskega programa Planet TV, kar izhaja iz posnetka z dne 22. 3. 2019, ko je zavezanec v programski vsebini »Danes« pripravil športni prispevek v zvezi s Svetovnim pokalom v Planici 2019 v trajanju 18:43:54 do 18:46:34 ure in iz podatkov objavljenih v AJ PES, iz katerih je razvidno, da novinar opravlja dejavnost samostojnega novinarja. Zavezanec tudi ni nasprotoval ugotovitvam agencije, da je novinar nastopal v televizijskem oglasu stranskega udeleženca. Po mnenju agencije iz zakonskega besedila izhaja splošna prepoved, da novinarji oziroma voditelji poročil ne smejo nastopati v oglaševanju. Iz namena prvega odstavka 99. člena ZMed izhaja, da je iz načelnih razlogov dodana prepoved nastopanja novinarjev in voditeljev televizijskih poročil v oglaševanju, saj je eden od pogojev za objektivno in predvsem učinkovito obveščanje tudi verodostojnost osebnosti, ki to dejavnost izvajajo. Pri tem je bistveno, da morajo novinarji kot tudi voditelji poročil na splošno spoštovati prepoved nastopanja v oglaševanju zaradi narave svojega dela oziroma poklica, saj se od njih pričakuje objektivno in učinkovito poročanje, ki pa je pogojeno tudi s tem, da oseba, ki to dejavnost izvaja, deluje verodostojno. Še posebej je vloga objektivnega in nepristranskega poročanja poudarjena pri novinarjih, ki nastopajo v informativnih programskih vsebinah, kot to počne novinar, saj nastopa v informativni programski vsebini »Danes« izdajatelja Planet TV d.o.o. S tem, ko se novinar dnevnoinformativnih oddaj pojavlja v oglaševalskih vsebinah, lahko vpliva na gledalčevo zaupanje v zvezi z oglaševanim produktom, saj gledalec novinarja doživlja kot zaupanja vredno osebo, čeprav se morda lahko zaveda, da je oglaševanje prvenstveno namenjeno promociji in pospeševanju prodaje blaga in storitev ter se predvaja v zameno

za plačilo oziroma podobno nadomestilo, in da se oglaševalci ravno v ta namen dodatno poslužujejo uporabe v javnosti prepoznanih in priljubljenih imen. Na drugi strani se z določbo 99. člena ZMed skuša preprečiti sodelovanje novinarjev v oglaševanju, saj bi to lahko vplivalo na zmanjšanje njihove verodostojnosti, s čimer bi bila lahko ogrožena objektivnost in učinkovitost obveščanja javnosti. Jasna prepoznavnost novinarja je vidna na začetku oglasa (ob 12:08:21 uri) in tudi v nadaljevanju, saj se navedeni novinar v oglasu pojavlja zelo pogosto v večih kadrih glede na dolžino samega oglasa, ki trajanja 41 sekund. Prav tako je edina oseba v oglasu, pri kateri se na ekranu izpiše njegovo ime in priimek (ob 10:56:21 uri). Pomembnost njegove vloge se potrdi tudi s tem, da je njegov glas edini, ki se ga sliši, saj komentira televizijski oglas oziroma gledalca nagovori, zakaj je oglaševani produkt življenjskega zavarovanja Zavarovalnice Triglav d.d. pomembno skleniti.

Agencija je proučila izjavo stranskega udeleženca in priloženo dokumentacijo v zvezi s predmetom nadzora in je v zvezi s tem ugotovila, da novinar stranskega udeleženca ni seznanil o opravljanju njegovega poklica, kar dokazuje podpisano soglasje z dne 25. 8. 2018. Posledično niti ..., ki se je sicer s pogodbo o poslovnem sodelovanju zavezal, da bo oglas skladen z zakonodajo, niti stranski udeleženec nista mogla vedeti, da ... opravlja delo novinarja. Po mnenju agencije bi se moral novinar najkasneje od trenutka, ko je izvedel za snemanje televizijskega oglasa, izključiti iz sodelovanja oziroma s tem seznaniti stranskega udeleženca, česar pa ni storil. Ne glede na ugotovljeno odgovornost novinarja pa ima dolžnost tudi sam zavezanec, saj je pri predvajanju televizijskih oglasov v lastnem televizijskem programu nosilec odgovornosti, da je oglas skladen z določbami tega zakona po določilih 50. člena ZMed.

Agencija je na podlagi vseh zgoraj izvedenih dokazov ugotovila, da predvajana vsebina z nazivom »Zavarovalnica Triglav, novorojenček, družina v porodnišnici« v skladu z določbo 11. točke 3. člena ZAvMS predstavlja televizijski oglas, v katerem nastopa novinar ..., kot to določa 21. člen ZMed, kar predstavlja kršitev prvega odstavka 99. člena ZMed, za katero je v skladu s prvim odstavkom 50. člena ZMed odgovoren zavezanec, saj je bil televizijski oglas predvajan v njegovem televizijskem programu TV 3.

Agencija ima na podlagi drugega odstavka 109. člena ZMed pravico in dolžnost, da odredi ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti na način in v roku, ki ga sama določi. Agencija v skladu z njenimi ugotovitvami odreja, da mora zavezanec v roku 30 dni od vročitve te odločbe prenehati s predvajanjem televizijskega oglasa o življenjskem zavarovanju za primer smrti »Zavarovalnica Triglav, novorojenček, družina v porodnišnici«, v katerem nastopa novinar ... in v okviru organizacije izvesti izobraževanje za zaposlene, odgovorne za področje oglaševanja, ki se nanaša na delo novinarja, kot jih določajo veljavne določbe ZMed in ZAvMS ter v zvezi s tem priložiti dokazilo o izvedenem izobraževanju. Agencija je pri odločitvi za določitev roka za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti upoštevala težo kršitve oziroma ugotovljene nepravilnosti, saj mora zavezanec zagotoviti, da v

svojem televizijskem programu ne bo predvajal televizijah oglasov, v katerih nastopajo novinarji in voditelji televizijskih poročil. Upoštevajoč vse navedeno agencija ocenjuje, da je ugotovljeno kršitev mogoče odpraviti v roku, ki je naveden v prvi točki izreka te odločbe.

Zavezanec je dolžan agencijo obvestiti o sprejetih ukrepih za odpravo nepravilnosti iz druge točke izreka te odločbe skladno s petim odstavkom 29. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št.: 43/07-UPB1, z nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami).

Agencija je v postopku ugotovila, da posebni stroški postopka niso nastali niti jih ni uveljavljal zavezanec, zato je na podlagi 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami) odločila tako, kot izhaja iz tretje točke izreka te odločbe.

V skladu s tretjim odstavkom 191. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami) je ta odločba dokončna.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper to določbo je mogoče sprožiti upravni spor v roku 30 dni od njegove vročitve. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana.

Odgovorna oseba:
Mojca Budimir
pooblaščenca uradna oseba agencije

Vročiti:

- TV 3 d.o.o, Šmarska cesta 5, 6000 Koper - Capodistria, osebno,
- ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d., Miklošičeva cesta 19, 1000 Ljubljana, osebno.